

ГОДИНА I.

ПОЗОРИШТЕ.

БРОЈ 20.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА ПРЕКО НЕДЕЉЕ. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВЧИЊА МЕСЕЧНО. — ЗА ОГЛАСЕ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 И 30 НОВ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

ШКОЛСКИ НАДЗОРНИК.

(Наставак.)

Петровић. Имаш право. Високоблагородни г. надзорник! (Чита.) „Ваш долазак у нашу малу средину побуђује велику радост у свима срцима“... Жено та где је мој при капут, бео прслук, цилиндер, штап, бела марама.. Шта сте стали? (Ови иду по ствари.) (Петровић чита.) Ваш долазак у нашу малу средину побуђује велику радост у свима срцима...

Ката. (Носи капут и прслук.) Ево ти прелука и капута!

Петровић. (Даје се свлачити а међу тим чита.) Ваш долазак у нашу малу средину побуђује велику радост у свима срцима... Шта ћеш ти, жено?

Ката. Та да ти обучем прслук...

Петровић. Да, да, имаш право... (Говори на помет.) Ваш долазак у нашу велику средину побуђује малу радост...

Ката. Ал' шта си укочио руке? (Обуче му прслук.)

Петровић. Јесам ли готов? (Пође и говори на помет.) Ваш мали долазак у нашу велику радост...

Ката. Та чекај још капут да обучеш. (Облачи му капут.)

Петровић. Зар још ниси готова... Ваш велики долазак у нашу малу средину.

Савета. Ево татице цилиндер...

Петровић. (Шчепа га и натакне на главу) Ваш радосни долазак у нашу малу средину...

Савета. Ево вам штап... Па немојте заборавити да кажете за Станка...

Петровић. Не ћу, не ћу!.. Високоблагородни господине!.. Ваш долазак...

Станко. Три године већ како бадава исчекујем штацију...

Петровић. Добро, добро!.. Наш долазак у вашу средину...

Станко. Не може да се жени!..

Петровић. Знам већ!.. Високоблагородни г. епископ...

Станко. Кажите му, да је крајње време...

Петровић. Добро, добро!.. Ваш велики долазак у наша мала радосна срца...

Станко. Кажите да нисам лупеж!..

Савета. Ни карташ!

Станко. Ни нијанац!

Савета. Ал' немојте заборавити!

Петровић. Не ћу, не ћу. — Само да говор научим... Високоблагородни господине!

ПРИЗОР VI.

Писар и пређашњи.

Писар. (С врата.) А-а-а ајдете.... Че-че-чекају!...

Петровић. Чекају већ?!... А ја још незнам свога говора... Шта ће рећи надзорник... Еј, наопако, еј, наопако!...

Писар. Па-па-па се још и не звони!...

Петровић. Не звони?... Жено, звони на сва ужета.. Ти Савета овде остани.. Хајдемо Станко! (У поласку.) Ваш долазак у нашу малу средину. (Оду сви осим Савете).

ПРИЗОР VII.

Савета (сама).

Савета. Боже мој како сам у страху! Бог зна какав је човек тај нови надзорник. Понда ако отац заборави све казати, или ако добро не усаже... Понда је тек питање, хоће ли надзорник хтети!... Сва стрепим! Чини ми се, да од данашњег дана зависи судба моја. (Отиде на страну). Одоше! Једва се још виде!... Како се журе, а отац једнако чита говор... Хоће ли га научити?... (Врати се са прозора). Тако сам немирна, не знам шта да почнем. (Види своје цвеће.) Ајде, да направим киту цвећа за Станка, он цвеће воли, па ако ништа друго, а оно нека му бар не фали цвеће. (Седне и прави бокор а при томе пева:)

Горо горо, висока си!

Драги, мили далеко си!

Далеко си за горама,

Вене љубав међу нама!

Горо, горо, висока си!

Драги, мили, далеко си!

Ја не могу сретна бити,

Тебе драгог задобити!

ПРИЗОР VIII.

Надзорник. **Савета.**

Надзорник (који је међутим ушао и прислушкивао — за себе.) Какав леп глас и — лепа девојка.

Савета. (По други пут пева:)

Ја не могу сретна бити,

Тебе драгог задобити!

Надзорник. (За себе.) Разумем — заљубљени смо!

Савета. (Устане нагло.) Не могу више! (Опази надзорника и тргне се.) А — неки странац!

Надзорник. Добар дан, госпођице!

Савета. (Клања се.) Бог вам добро дао, господине!

Надзорник. Ја сам двапут куцао, ал' ви ме нисте чули, па сам тако ушао без дозвољења!

Савета. Са свим сте добро учинили.

Надзорник. Ја тражим учитеља Петровића.

Савета. То је мој отац!

Надзорник. Тако? А! Има лепу кћер.

Савета. Молим!

Надзорник. Па где је он?

Савета. Он је баш овај час тако рећи отрчао, да дочека школског надзорника.

Надзорник. Тако!

Савета. Ако је по вољи причекати? (Хоће да му да столицу).

Надзорник. Захваљујем — немам времена!

Савета. Путујете одмах даље?

Надзорник. Одмах.

Савета. А је ли баш нужно, да се са оцем разговарате? Можда би могла и ја...

Надзорник. Ви..? — Хм! Може бити!

Савета. Па молим с киме имам част?

Надзорник. (Мисли се.) Ја сам — учитељ из Срема, путујем својим сродницима, па сам уз пут хтео да видим овдашњу школу.

Савета. О, па то вам могу све ја показати, јер, знате, ја сам вам полак учитељ.

Надзорник. Е, да?

Савета. Ја, ако је отац болешљив, или ако оде кудгод, увек га замењујем у школи.

Надзорник. Па боје ли се вас ђаци?

Савета. За што да се боје? Доста је кад ме радо имају.

Надзорник. Тако! Онда мора да слабо уче.

Савета. Ви се варате! Са лепим се даље дотера, него са батином.

Надзорник. Хм! Па има ли много деце?

Савета. Сва што су у селу, свега 318.

Надзорник. Велики број! — А има ли отац помоћника?

Савета. Сад сам вам казала да има.

Надзорник. Кога то?

Савета. За бога — кога другог него мене.

Надзорник. А, да! — А колико има плате?

Савета. 120 фор. годишњих, четири мерица жита и две фунте сланине.

Надзорник. То није могуће!

(Наставиће се.)

Савета. Господине, ја то боље знам него ви!

Надзорник. (За себе.) То је врло мало. (На глас.) Па како животари ваш отац?

Савета. Добро! Он је задовољан за сада, а после ће ваљда боље бити.

Надзорник. Када после?

(Наставиће се.)

Л И С Т И Њ И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Цар Петар Велики као лађар“), шаљива игра у 2 радње, представљана је први пут 30. јануара. Покојни Милутин И. Стојановић, негдашњи професор у гимназији београдској, превео је с францускога више позоришних комада, од којих се неки, и по избору и по језику, могу слободно упоредити са најбољим преводима у нашој књижевности. Цар Петар му је првенац, и носи на себи знаке почетничког рада. Садржај је позната епизода из живота једнога необичног и ретког човека, који је случајно могао да буде и извршилац својих великих замислаја, а то је, да у балтијском приморју подигне својој отаџбини нову престоницу, створи убојну и трговачку руску флоту, даде руској трговини и радности нов полет, и да своје земљаке учини приступачније европској култури. Тога ради долази Петар инкогнито сам главом у Холандију да мало изучи тесати лађе и да, што је главније, набави ваљане градиоце лађа. У то холандска власт прочује да јој неко мами мајсторе и ту онда свезнала, послу рада, глумо-мудра и пуна важности полиција сардамска игра смешну улогу. Вредно је споменути, да је ово дело писано у време француских симпатија према Русима, и да се, у оригиналу, први чин завршује весељем на свадби, а други одласком царевим на броду, са великом помпом. Дакле комад од ефекта. Наравно да је ово на нашим глумионцима морало изостати. Играло се добро, особито Петар и Флиман, Брани и Ружић, за тим сва три посланика: Зорић, Суботић и Лесковић, као и Марија, Л. Маринковићева. Начелник градски, Фан Бег, којег без претеривања призиваше Рашић, испео би још боље, да га је још озбиљније схватио, јер је речена улога тим смешнија што се достојанственије представља.

(„Да је мени леђи па умрети“), лакрдија, позната и загребачкоме позоришном зборнику под именом „Живи мртвац.“ Понеки и овади комад добар је у репертоару, већ и ради тога да је свака стру-

Савета. Та за Бога, кад дође тај нови школски надзорник.

Надзорник. Тако? Па шта ће он радити?

Савета. Шта? А шта друго, него све оно што му у дужност спада.

Надзорник. А шта му спада у дужност?

ка заступљена, а особито уз месојеђе, у време забаве и смеха. А код овога имају строфе још занимљивих алузија на сувремена питања. Сви су играли изврсно, а особито Кришић и Кришићка, Ружић и Ј. Поповићева. Б.

К Њ И Ж Е В Н О С Т.

(Нове књиге.) Изашао је Њемачко-српски рјечник, од пок. Вука Стеф. Караџића, Беч 1872, цена 3 форинта.

Штампану се Српске народне пјесме, књига I. Вукова зборника.

Књизи Потчињеност женскиња спуштена је цена од 10 на 6 гроша (60 новчића).

* (Књижнице за народ). Бечко министарство за просвету и црквене послове издало је ових дана наредбу, да свака народна школа има своју школску библиотеку, из које ће читаоцима узимати поучне књиге.

С Т А Т И С Т И К А.

* (Колико има адвоката у Немачкој.) По најновијим податцима у целој Немачкој (40 милијона становника) има 5057 адвоката, и тако од прилике на 18.000 душа долази по један адвокат. Од тог броја долази: на Пруску 2277 (на 10.500 становника један); на Саксонску 761 (на 3200 становника један); на Баварску 349 (на 1400 становника један); на сам Берлин (800.000 становника) 88; на Држђане (156.000 становника) 162; на Липиску (91.000 становника) 157; на Хамбург (225.000 становника) 142; на Франкфурт на Мајни (80.000 становника) 100.

П Р О С В Е Т А.

* (Државна штампарија у Београду.) Врени фактор државне штампарије у Београду, Стеван Рачевић, који је ту штампарију подигао тако, да она сад — по енглескоме сведочанству — чистије и лепше ради, него и једна у Цариграду и Атини, постао је управитељ исте штампарије.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ПРЕТПЛАТА.

ПРЕДСТАВА 20.

БРОЈ 13.

У НОВОМЕ САДУ У ПЕТАК 4. ФЕБРУАРА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРАНИ:

НЕДСКА КУЛА.

ИСТОРИЈСКА ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД ГАЉАРДЕТА, ПРЕВЕО ЂОРЂЕ ЈЕРЕМИН.

О С О Б Е:

Будевит Х., краљ француски	Зорић.
Маргарита Бургундска, жена му	Драг. Ружићка.
Ангеран, пл. Марини, канцелар	Брани.
Пијерфон	Рашић.
Савоаси	Станчић.
Сир Раул	Лукић.
Голтје Долнеј	Недељковић.
Филип Долнеј	Лесковић.
Виридан	Ружић.
Орсини, грчмар	Суботић.
Ландри, његов помоћник	Бунић.
Ришар	Хаџић.
Симон	Соколовић.
Жан	Пешић.
Шарлота, маргаритина собарица	Л. Хаџићева.
Жена с копреном преко лица	М. Савићева.
Први паж	Љ. Зорићева.
Други паж	Б. Хаџићева.

Више часника, стражара, народ и пажеви. Збива се у Паризу 1314.

Позоришни свирачки збор свираће при данашњој представи ове комаде: 1. У почетку увертиру у оперу „Цампа,“ од Херолда. 2. Између првога и другогачина „Мизерере“ из опере „Il Trovatore.“ 3. Између другогачина и трећегачина „Каватину“ из опере „I due Foscari.“

У недељу 6 фебруара ван претплате: „ДОБРИЛА И МИЛЕНКО.“ Драма у 5 чинова, с песмама, од М. Бана.

Поједини бројеви овога листа продају се обдан по 5. н. а. вр. и то: у трговини Пере Попадића, Паје Миросављевића, Стеве Ратковића и Јоце Филиповића, у срп. народној задружној штампарији, у позоришној писарници и у вече на каси.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 10 И ПО САХАТА.